

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/27/2008

SUBIEKTYWNE OCENY WARUNKÓW BYTU I ZASPOKOJENIE POTRZEB

KOMUNIKAT Z BADAŃ

„WARUNKI ŻYCIOWE SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO: PROBLEMY I STRATEGIE”

WARSZAWA, LUTY 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

JAK SIĘ ŻYJE POLAKOM?

Wcześniejsze nasze analizy wskazują, że Polacy są coraz bardziej zadowoleni z całego swojego życia, a także z jego materialnych warunków. Zadowolenie z materialnej strony życia jest jednak znacznie mniejsze niż ogólna satysfakcja. Wiąże się to z niezbyt dobrymi ocenami sytuacji własnego gospodarstwa domowego, jakie wystawiali badani odpowiadając na pytanie o sposób gospodarowania pieniędzmi. Możliwe odpowiedzi na to pytanie najlepiej charakteryzują sytuację materialną rodzin:

- żyjemy bardzo biednie – nie starcza nam nawet na podstawowe potrzeby,
- żyjemy skromnie – musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować,
- żyjemy średnio – starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy,
- żyjemy dobrze – starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania,
- żyjemy bardzo dobrze – możemy sobie pozwolić na pewien luksus¹.

Od połowy lat dziewięćdziesiątych obserwujemy w naszych badaniach stopniową poprawę tak mierzonych warunków bytu.

¹ Badanie „Warunki życiowe społeczeństwa polskiego: problemy i strategie” realizowano od września do listopada 2007 roku na reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski (N=38 866).

Tabela 1

Które z wymienionych określić najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania pieniędzmi w Pana(i) gospodarstwie domowym?	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	V '93	IV '94	IV '95	XI '95	IV '96	X '96	I '97	X '97	I '99	VI '00	IV '02	IV '03	III '04	III '05	III '06	II '07	III '07	IX- XI '07
	w procentach																	
Żyjemy bardzo biednie – nie starcza mi (nam) nawet na podstawowe potrzeby	9	9	9	6	7	6	7	7	7	8	6	9	9	6	8	5	5	3
Żyjemy skromnie – musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	42	43	42	39	38	34	32	33	36	39	34	39	39	34	30	32	28	26
Żyjemy średnio – starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy	45	44	45	49	50	54	54	54	50	45	53	45	46	51	52	49	52	56
Żyjemy dobrze – starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania	3	3	3	5	5	6	6	5	6	7	7	7	6	9	9	14	14	14
Żyjemy bardzo dobrze – mogę (możemy) pozwolić sobie na pewien luksus	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1

Maleje liczba osób oceniających swoje gospodarstwo domowe jako żyjące biednie lub skromnie. Jeszcze w 1994 roku wynosiła ona łącznie 52%, podczas gdy pod koniec 2007 roku ukształtowała się na poziomie 29%. W tym samym okresie znacznie wzrosła liczba osób oceniających swoje warunki materialne jako średnie lub dobre (z 47% do 70%).

Pojęcie gospodarstwa domowego dotyczy osób, które razem mieszkają i wspólnie się utrzymują, gospodarując wspólnymi pieniędzmi i korzystając ze wspólnych dóbr, takich jak mieszkanie, jego wyposażenie itp. Najczęściej są to osoby spokrewnione, dlatego też terminów „gospodarstwo domowe” i „rodzina” będziemy używać wymiennie. Wprawdzie jest

to pewne uproszczenie, ale niewielkie, tylko bowiem w nielicznych gospodarstwach domowych (0,7%) żyją osoby nienależące do rodziny.

Powyższe dane dotyczą opinii wyrażanych przez respondentów indywidualnie i mogą być uogólniane na całą dorosłą ludność Polski. Ponieważ warunki bytu są zróżnicowane w zależności od liczby osób utrzymujących się wspólnie w gospodarstwie domowym, a różnice w tym względzie znaczne, należy sprawdzić – nie tylko ile osób, ale także ile rodzin żyje w dobrych, a ile w złych warunkach materialnych. W tym celu trzeba najpierw porównać liczby rodzin o różnej wielkości z liczbami żyjących w nich ludzi.

Tabela 2. Odsetki gospodarstw domowych oraz żyjącej w nich ludności według wielkości gospodarstwa

	Liczba osób w gospodarstwie domowym										Ogółem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 i więcej	
Gospodarstwa domowe	18,6	27,1	21,5	18,6	8,0	3,5	1,4	0,7	0,2	0,4	100,0
Ludność	7,5	21,9	23,6	23,6	12,0	6,1	2,7	1,5	0,5	0,6	100,0

Jedno- i dwuosobowe gospodarstwa domowe stanowią aż 45,7% wszystkich badanych przez nas gospodarstw, ale żyje w nich tylko 29,4% ogółu ludności. Duże rodziny, liczące ponad pięć osób, stanowią tylko 6,2% ogółu gospodarstw domowych, ale żyje w nich 11,4% ludności. Tak więc istotne jest stwierdzenie, ile osób żyje w rodzinach o określonym poziomie materialnych warunków bytu.

Tabela 3. Odsetki gospodarstw domowych oraz żyjącej w nich ludności według materialnego poziomu życia

Sposób gospodarowania pieniędzmi	Gospodarstwa domowe	Ludność
Żyjemy bardzo biednie – nie starcza mi (nam) nawet na podstawowe potrzeby	4,2	3,2
Żyjemy skromnie – musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	28,8	26,1
Żyjemy średnio – starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy	53,3	55,7
Żyjemy dobrze – starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania	12,7	13,9
Żyjemy bardzo dobrze – mogę (możemy) sobie pozwolić na pewien luksus	1,0	1,1
	100,0	100,0

Ponieważ w subiektywnie najgorszej sytuacji materialnej żyją rodziny zarówno najmniejsze (jednoosobowe), jak i największe, struktura ludności niezbyt różni się pod tym względem od struktury gospodarstw domowych. Niemniej w rodzinach żyjących biednie lub skromnie, które stanowią w sumie 33,0% ogółu rodzin, żyje 29,3% ogółu ludności. Rodziny, którym powodzi się dobrze lub bardzo dobrze, stanowią 13,7% ogółu, ale żyje w nich 15,0% ludności. Dane o ludności rysują więc nieco bardziej pozytywny obraz subiektywnych warunków bytu niż dane o gospodarstwach domowych. Ponieważ jednak różnice są niewielkie, poniżej skoncentrujemy się na opisie sytuacji rodzin – stanowią one bowiem najwłaściwszą jednostkę dla badania warunków bytu.

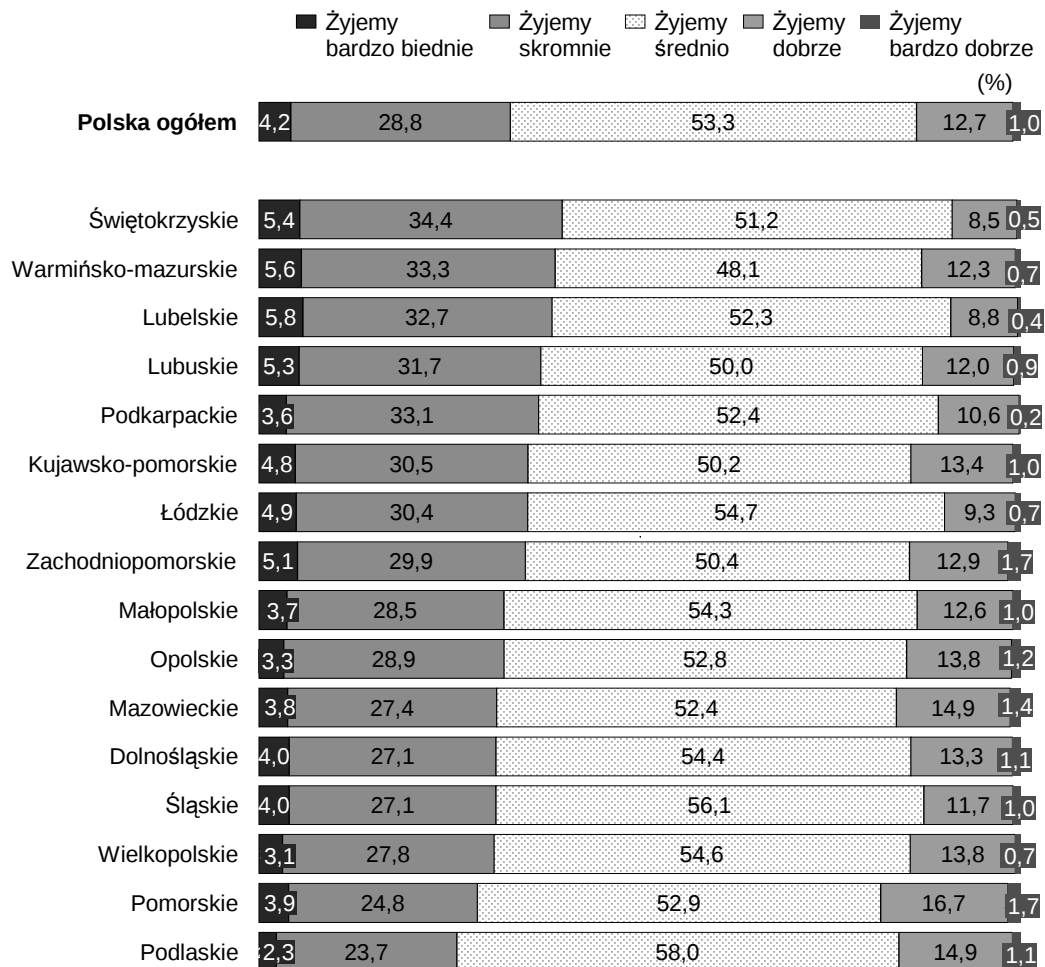
Wprawdzie tylko 4,2% gospodarstw domowych ocenianych jest przez swoich członków jako żyjące bardzo biednie, którym nie starcza nawet na podstawowe potrzeby, jednak gospodarstw domowych żyjących bardzo dobrze, tak że stać je nawet na pewien luksus, jest zdecydowanie mniej – tylko 1,0%. Liczba rodzin żyjących skromnie, które muszą na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować pieniędzmi, jest ponad dwukrotnie większa od liczby rodzin żyjących dobrze, którym starcza na wiele bez specjalnego oszczędzania (28,8% wobec 12,7%). Ponad połowa polskich rodzin (53,3%) żyje – według ich subiektywnych ocen – średnio. Starcza im na codzienne wydatki, ale muszą oszczędzać na poważniejsze zakupy.

Subiektywny poziom życia zależy w znacznej mierze nie tylko od rzeczywistych warunków, ale także od aspiracji oraz postrzegania sytuacji innych ludzi, do których się porównujemy, czyli tzw. grup odniesienia. Dlatego też różnice pod tym względem między regionami kraju lub grupami społeczno-zawodowymi nie zawsze muszą dokładnie odzwierciedlać prawdziwe różnice w obiektywnie mierzonych warunkach bytu. Niemniej postrzeganie własnej kondycji materialnej jest z osobistego punktu widzenia często ważniejsze od sytuacji rzeczywistej. Ponadto subiektywne i obiektywne warunki życia są najczęściej wysoko skorelowane, nawet jeśli nie są tożsame. Trzeba o tym pamiętać analizując społeczne lub terytorialne zróżnicowanie ocen sytuacji materialnej.

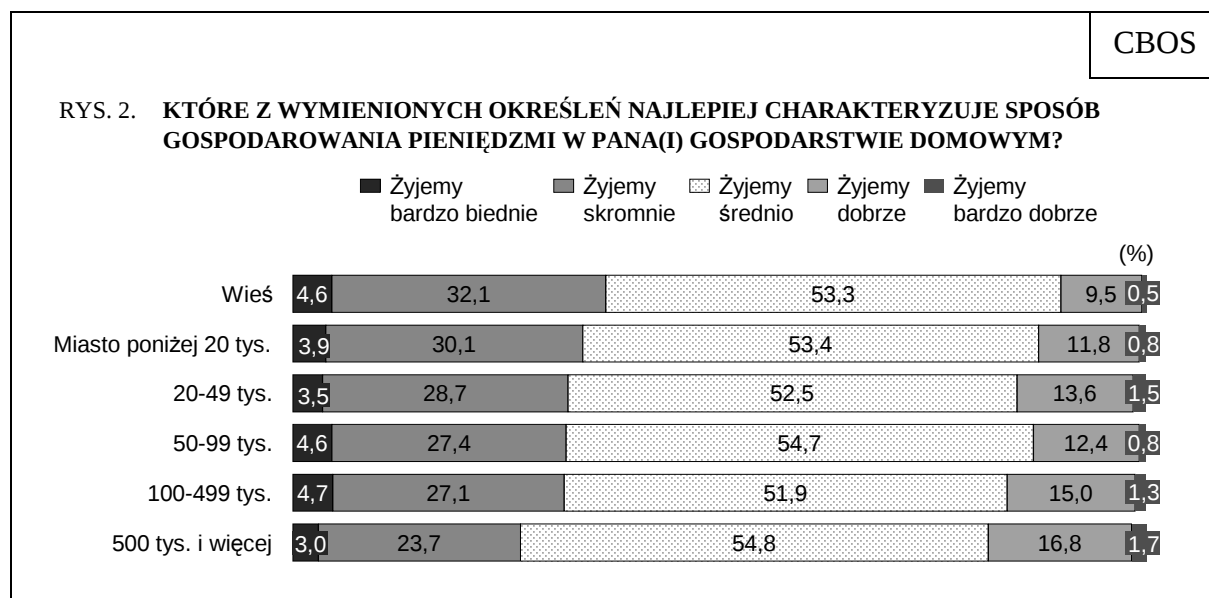
Sytuację materialną swoich gospodarstw domowych najlepiej oceniają mieszkańcy województwa podlaskiego, a następnie pomorskiego, wielkopolskiego, śląskiego i dolnośląskiego. Najgorzej sytuacja ta oceniana jest w województwach świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i lubelskim.

CBOS

RYS. 1. KTÓRE Z WYMIENIONYCH OKREŚLEŃ NAJLEPIEJ CHARAKTERYZUJE SPOSÓB GOSPODAROWANIA PIENIĘDZMI W PANA(I) GOSPODARSTWIE DOMOWYM?

Korzystna pod tym względem sytuacja województwa podlaskiego jest tym bardziej godna podkreślenia, że charakteryzuje się ono dużym udziałem rolnictwa w strukturze gospodarki i relatywnie niskim poziomem urbanizacji, a mieszkańcy wsi – ogólnie rzecz biorąc – gorzej oceniają swoją sytuację materialną niż mieszkańcy miast. Im większe miasto, tym lepsze są te oceny.

Oczywiste jest, że materialne warunki bytu zależą w dużej mierze od charakterystyki gospodarstwa domowego. Ważną cechą wpływającą na te warunki jest jego wielkość. Zależność ta nie jest bynajmniej prostoliniowa. W najlepszej sytuacji znajdują się rodziny trzy- i czteroosobowe, w najgorszej natomiast gospodarstwa domowe zarówno bardzo liczne, jak i jednoosobowe. Należy przypuszczać, że gospodarstwa trzy- i czteroosobowe to najczęściej ustabilizowane rodziny z dziećmi, których członkowie mają ustaloną pozycję zawodową. Mniejsze rodziny są zapewne znacznie częściej jeszcze na dorobku, a większe mają w swym składzie starsze osoby lub wiele dzieci na utrzymaniu. Jednoosobowe gospodarstwa domowe to najczęściej wdowcy lub wdowy albo młodzi ludzie, którzy dopiero się dorabiają.

Tabela 4

Charakterystyka gospodarstwa domowego	Które z wymienionych określić najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania pieniędzmi w Pana(i) gospodarstwie domowym?					
	Żyjemy bardzo biednie	Żyjemy skromnie	Żyjemy średnio	Żyjemy dobrze	Żyjemy bardzo dobrze	Ogółem
	w procentach					
Według liczby osób w gospodarstwie domowym						
1-osobowe	8,9	39,6	41,5	9,1	0,9	100,0
2-osobowe	3,4	31,4	52,9	11,3	1,0	100,0
3-osobowe	2,8	23,5	57,3	15,2	1,2	100,0
4-osobowe	2,3	21,0	59,5	15,9	1,1	100,0
5-osobowe	3,0	27,2	55,1	13,4	1,3	100,0
6-osobowe	3,8	29,1	56,8	9,7	0,6	100,0
7-osobowe	4,9	28,0	55,7	11,4	0,0	100,0
8-osobowe	6,1	32,9	52,9	8,2	0,0	100,0
9-osobowe	8,2	27,8	51,5	12,4	0,0	100,0
10-osobowe i większe	14,7	36,2	41,4	7,8	0,0	100,0
Według typu gospodarstwa domowego						
Jednoosobowe	8,9	39,6	41,5	9,1	0,9	100,0
Jednopokoleniowe (bez dzieci)	2,2	29,1	55,1	12,5	1,0	100,0
Dwupokoleniowe (rodzice, dzieci)	2,2	20,8	59,1	16,5	1,3	100,0
Samotni rodzice z dziećmi	7,3	39,7	45,4	6,9	0,8	100,0
Wieloosobowe, wielopokoleniowe	3,3	28,3	57,3	10,5	0,6	100,0
Pozostałe sytuacje	4,9	28,3	53,6	12,5	0,5	100,0
Ogółem	4,2	28,8	53,3	12,7	1,0	100,0

Znajduje to potwierdzenie w danych dotyczących różnych typów gospodarstw domowych. W subiektywnie najlepszej sytuacji materialnej znajdują się rodziny jednopokoleniowe (najczęściej małżeństwa bez dzieci) i dwupokoleniowe (małżeństwa z dziećmi), w najgorszej zaś osoby samotne oraz samotni rodzice z dziećmi, głównie matki.

OCENY ZMIAN MATERIALNYCH WARUNKÓW BYTU

Wcześniejsze stwierdzenia o coraz lepszej ocenie sytuacji materialnej rodzin znajdują odzwierciedlenie w odpowiedziach na pytanie, czy pod tym względem sytuacja rodziny w ciągu ostatnich trzech lat poprawiła się czy pogorszyła. Około połowy gospodarstw domowych nie zauważa istotnej zmiany warunków bytu w ostatnich trzech latach. Gospodarstwa postrzegające poprawę są jednak zdecydowanie liczniejsze od tych, które odczuwają pogorszenie.

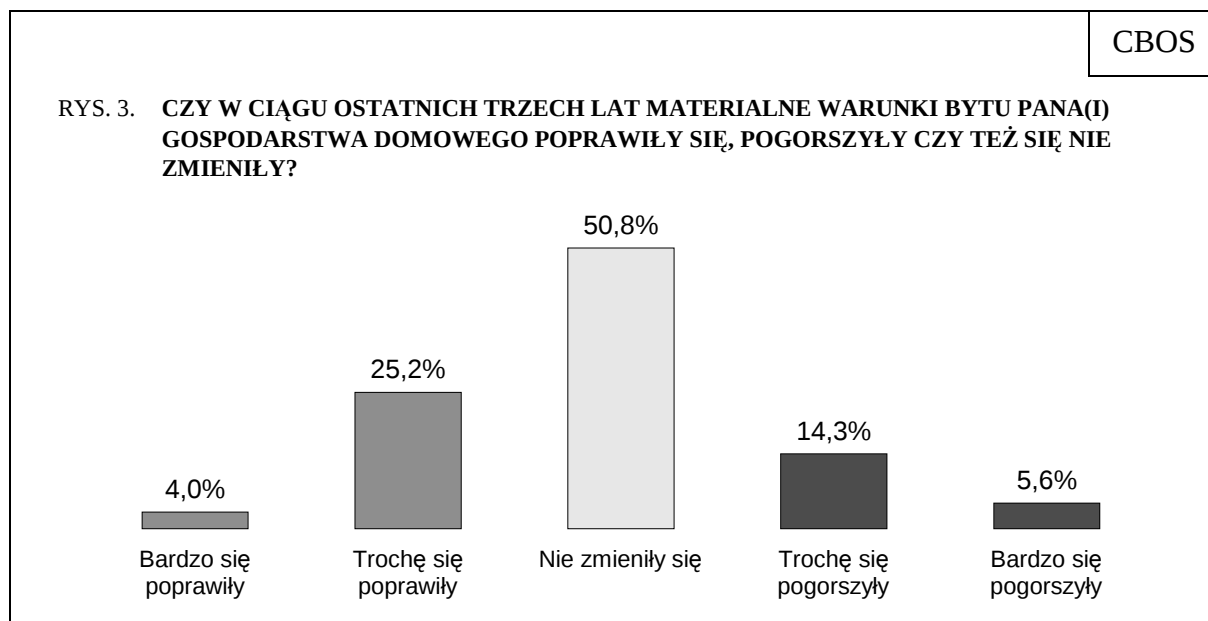

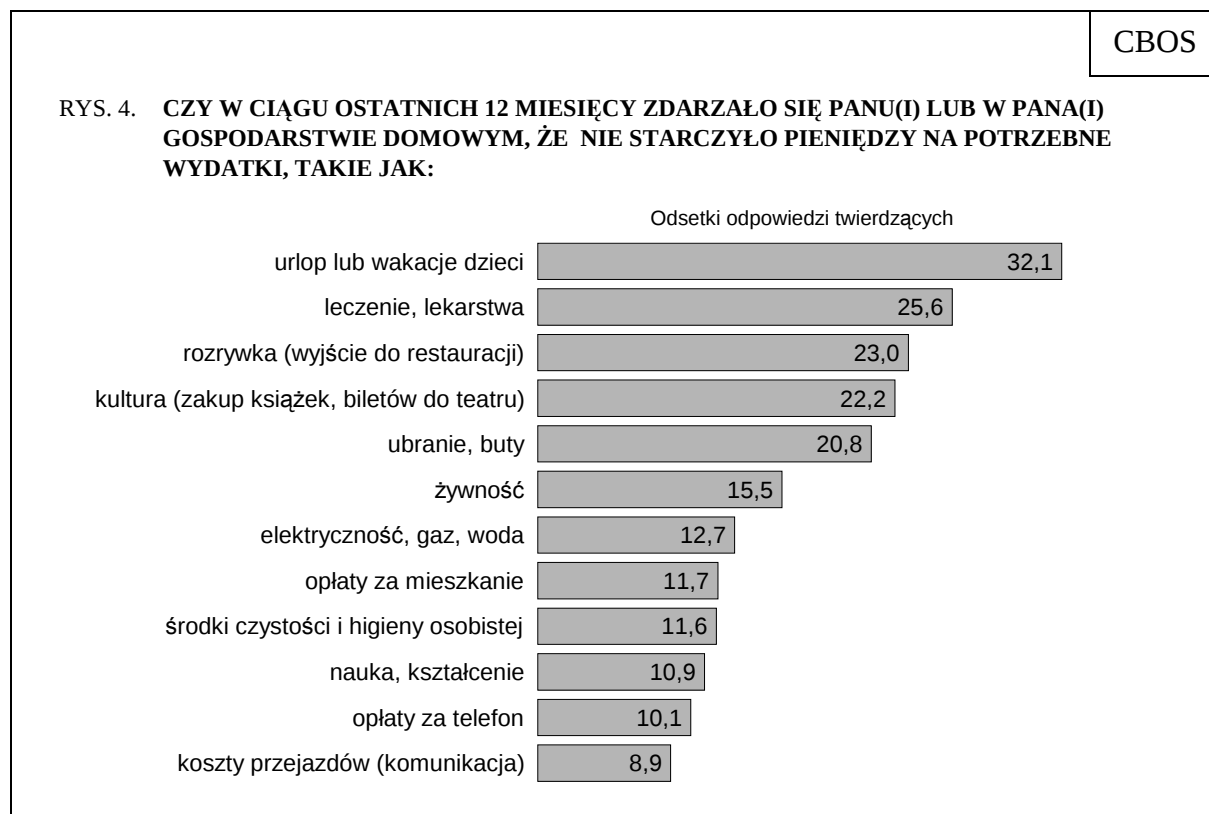
Tabela 5. Zmiany materialnych warunków bytu gospodarstw domowych w ostatnich trzech latach a subiektywny poziom życia

Sposób gospodarowania pieniędzmi	Poprawa	Bez zmian	Pogorszenie	Ogółem
	odsetki gospodarstw domowych			
Żyjemy bardzo biednie – nie starcza nam nawet na podstawowe potrzeby	4,7	32,6	62,6	100,0
Żyjemy skromnie – musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	12,7	51,6	35,6	100,0
Żyjemy średnio – starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy	32,5	55,6	12,3	100,0
Żyjemy dobrze – starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania	60,1	36,6	3,1	100,0
Żyjemy bardzo dobrze – możemy sobie pozwolić na pewien luksus	66,9	29,5	2,6	100,0
Ogółem	29,2	50,8	19,9	100,0

Idealnie byłoby, gdyby poprawę sytuacji częściej dostrzegały rodziny biedne lub gdyby dotyczyła ona w równej mierze wszystkich rodzin. Tak jednak nie jest. Im lepsza sytuacja rodziny, tym częściej jej członkowie dostrzegają poprawę w ciągu ostatnich trzech lat. Oczywiście jest to w znacznej mierze tautologia, ci bowiem, którzy dostrzegają poprawę materialnych warunków bytu, zazwyczaj lepiej je oceniają niż osoby odczuwające pogorszenie. Niemniej korelacja wydaje się tu znacznie silniejsza od optymalnej. Poprawę sytuacji dostrzega tylko około 5% rodzin żyjących biednie i nieco ponad 10% rodzin żyjących skromnie, ale aż około dwóch trzecich rodzin określających swoją sytuację jako dobrą lub bardzo dobrą.

ODCZUWANE BRAKI W ZASPOKAJANIU POTRZEB

Istotnym aspektem niezadowolenia z materialnych warunków bytu jest brak pieniędzy na zaspokojenie różnego rodzaju potrzeb.

W ciągu dwunastu miesięcy poprzedzających badanie jedna trzecia polskich rodzin odczuwała brak pieniędzy na urlop lub wakacje dzieci. Była to najczęściej niezaspokajana potrzeba. Wyjazd na urlop lub wakacje jest wprawdzie bardzo ważny, jednak można uznać, że nie należy on do potrzeb zupełnie podstawowych. Zalicza się jednak do nich ochrona zdrowia. Niepokojące jest, że ponad jedna czwarta rodzin deklaruje, iż w ciągu ostatniego roku zabrakło im pieniędzy na leczenie lub zakup leków. Dane te dotyczą wszystkich rodzin, z których znaczna część nie musi ponosić większych wydatków na leczenie, bo cieszy się dobrym zdrowiem. W rodzinach z osobami chorymi lub starszymi problem ten jest o wiele większy. Aż 45% takich rodzin odczuwało brak pieniędzy na leczenie lub leków. W blisko połowie rodzin odczuwających największe potrzeby w tym zakresie sytuacja jest więc bardzo zła. Wśród pozostałych, gdzie w większości przypadków choroby mają charakter przejściowy lub nie są bardzo poważne, liczba rodzin odczuwających brak pieniędzy na leczenie pozostaje

nadal wysoka (23,4%). Kwestia ochrony zdrowia należy więc obecnie do najważniejszych problemów społecznych, a nawet można powiedzieć, iż jest najważniejsza.

Ponad jedna piąta rodzin odczuwała brak pieniędzy na wydatki związane z rozrywką i życiem kulturalnym. Wprawdzie są to potrzeby wyższego rzędu, jednak nie można nie doceniać ich znaczenia.

Również ponad jedna piąta rodzin doświadczyła braku pieniędzy na ubranie i buty, a więc na potrzeby podstawowe. Na zakup żywności nie starczało mniej więcej co siódmej rodzinie.

WARUNKI BYTU A POCZUCIE ZARADNOŚCI

Zależności pomiędzy poczuciem zaradności a warunkami bytu mają skomplikowany charakter i trudno określić ich kierunek przyczynowy. Z jednej strony niezaradność jest często słusznie traktowana jako przyczyna biedy. Z drugiej strony obiektywne trudności wyrwania się ze złej sytuacji materialnej mogą wzmacniać poczucie braku wpływu na swoje sprawy i ogólnej niezaradności życiowej. Zaradność może być wówczas postrzegana nawet w kategoriach sprytu. Kwestie poczucia zaradności i bezradności były tematem jednego z naszych wcześniejszych komunikatów².

Pytania zadane w badaniu ankietowym, którego wyniki omawiamy, pozwalają na skonstruowanie sumarycznego indeksu zaradności i poczucia wpływu na własne sprawy. Indeks przyjmuje wartości od 1 (maksymalne poczucie bezradności) do 5 (maksymalne poczucie zaradności), przy czym wartość środkowa (3) oznacza odczucia neutralne lub ambiwalentne.

Tabela 6. Zaradność członków gospodarstw domowych

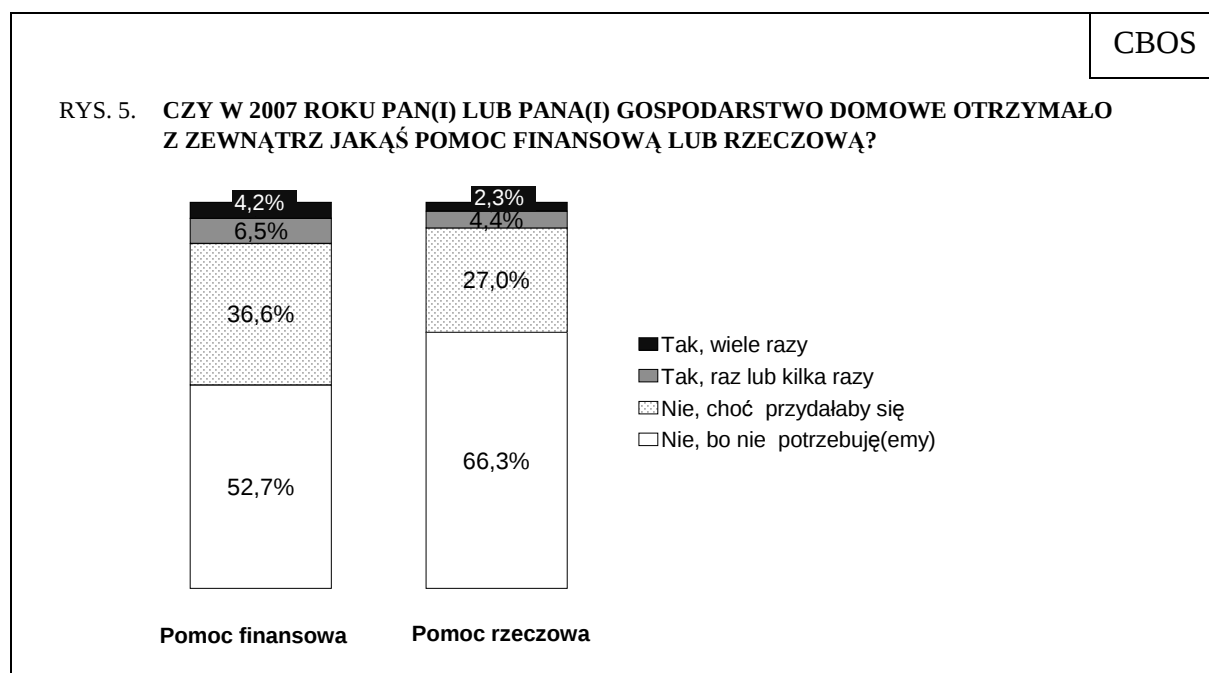
Sposób gospodarowania pieniędzmi	Wartość wskaźnika zaradności
Żyjemy bardzo biednie – nie starcza nam nawet na podstawowe potrzeby	2,8
Żyjemy skromnie – musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	3,1
Żyjemy średnio – starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy	3,4
Żyjemy dobrze – starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania	3,7
Żyjemy bardzo dobrze – możemy sobie pozwolić na pewien luksus	3,8
Ogółem	3,3

² Por. komunikat CBOS „Regionalne i społeczne zróżnicowania kondycji psychicznej i zadowolenia z życia”, luty 2008.

Średnia wartość indeksu wynosi dla wszystkich dorosłych Polaków 3,3, czyli nieco powyżej punktu neutralnego. W gospodarstwach domowych określanych jako żyjące bardzo biednie kształtuje się on jednak poniżej tego punktu, a więc oznacza przewagę poczucia bezradności i braku wpływu na swój los. Zbliżone do punktu neutralnego jest poczucie, jakie dominuje w rodzinach żyjących skromnie. W tych, którym powodzi się dobrze i bardzo dobrze, zdecydowanie przeważa przekonanie o własnej zaradności. Wyniki naszego badania świadczą więc o silnym związku pomiędzy zaradnością a warunkami życia.

KORZYSTANIE Z POMOCY

Korzystanie z pomocy materialnej nie jest bynajmniej ograniczone do najbiedniejszych rodzin. Nawet dobrze sytuowani rodzice czasem w istotny sposób pomagają swym już samodzielnym dzieciom, a pomoc instytucjonalna z różnych powodów nie zawsze trafia tam, gdzie jest najbardziej potrzebna.

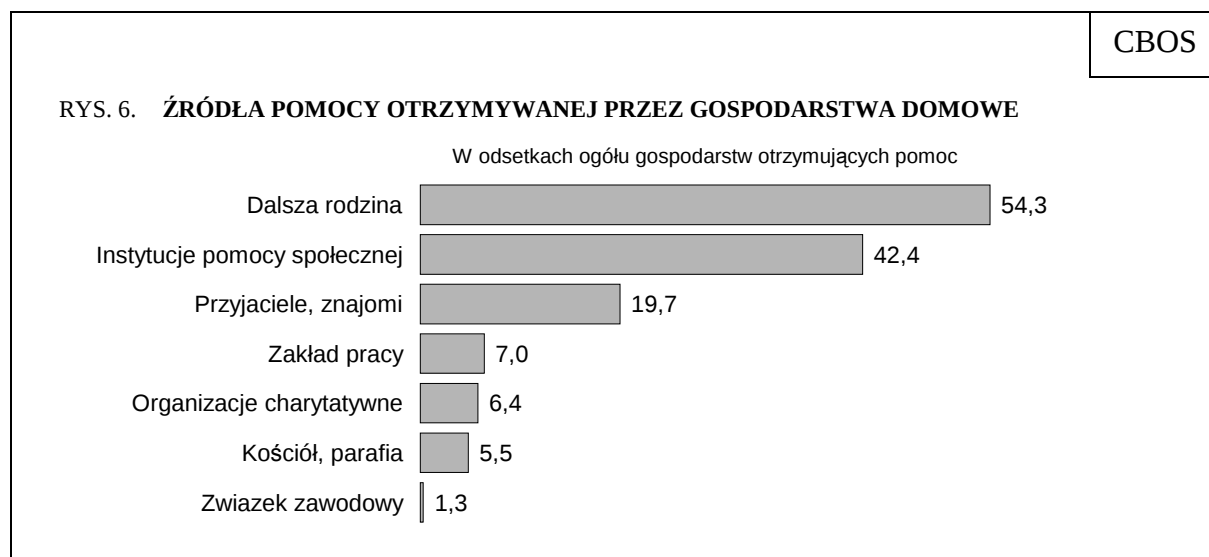

Część rodzin otrzymywała pomoc zarówno rzeczową, jak i finansową, wobec czego ogólna liczba korzystających z co najmniej jednej lub obu form pomocy wynosi 15,1%. To znacznie więcej niż liczba korzystających z niej rodzin żyjących bardzo biednie, ale znacznie mniej niż liczba tych, które żyją skromnie. Warto zatem odpowiedzieć na pytanie, jakie rodziny otrzymują pomoc?

Tabela 7

Sposób gospodarowania pieniędzmi	Czy w 2007 roku Pan(i) lub Pana(i) gospodarstwo domowe otrzymało z zewnątrz jakąś pomoc finansową lub rzeczową?
	Odsetki odpowiedzi twierdzących
Żyjemy bardzo biednie – nie starcza nam nawet na podstawowe potrzeby	11,0
Żyjemy skromnie – musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	18,7
Żyjemy średnio – starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy	15,2
Żyjemy dobrze – starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania	8,9
Żyjemy bardzo dobrze – możemy sobie pozwolić na pewien luksus	6,4
Ogółem	15,1

Okazuje się, że najbiedniejsze rodziny otrzymują pomoc znacznie rzadziej niż te, które żyją skromnie czy średnio. Fakt, iż najbiedniejsze rodziny są jednocześnie najmniej zaradne życiowo wpływa więc prawdopodobnie na to, że nie potrafią dotrzeć do istniejących źródeł potrzebnej im pomocy. Można też przypuszczać, że biedne rodziny mają również biednych dalszych krewnych, a krewni stanowią najczęstsze źródło pomocy.

Źródłem pomocy materialnej są przede wszystkim członkowie rodziny spoza gospodarstwa domowego. Z pewnością najczęściej są to rodzice pomagający niezależnym już dzieciom na dorobku lub dorosłe dzieci wspomagające starszych rodziców. Gospodarstwa domowe otrzymujące pomoc rodziny stanowią ponad połowę wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy. Niewiele mniej istotnym jej źródłem są powołane do tego

instytucje, takie jak ośrodki pomocy społecznej, urzędy pracy itp. Aż jedna piąta gospodarstw otrzymujących pomoc dostaje ją od przyjaciół lub znajomych, a mniej niż po jednej dziesiątej – od zakładów pracy, organizacji charytatywnych i Kościoła. W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że część instytucji charytatywnych, np. Caritas, to organizacje kościelne.

Można więc potwierdzić hipotezę, iż jedną z przyczyn otrzymywania pomocy przez najbiedniejsze gospodarstwa domowe rzadziej niż przez żyjące w lepszych warunkach materialnych jest fakt, iż najczęstszym źródłem pomocy jest dalsza rodzina, a ta w najgorzej sytuowanych środowiskach jest również uboga.

Korzystanie z pomocy materialnej jest zróżnicowane w poszczególnych częściach kraju. Pomoc taką otrzymuje blisko 20% gospodarstw domowych w województwie łódzkim i po około 17% w województwach podlaskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim, a tylko po około 12% w województwach kujawsko-pomorskim i małopolskim.

Tabela 8. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy materialnej (finansowej lub rzeczowej)

Jednostki terytorialne	Odsetki gospodarstw domowych korzystających z pomocy materialnej
Województwa	
Dolnośląskie	15,9
Kujawsko-pomorskie	11,7
Lubelskie	13,6
Lubuskie	14,3
Łódzkie	19,5
Małopolskie	12,3
Mazowieckie	14,3
Opolskie	15,3
Podkarpackie	15,0
Podlaskie	16,8
Pomorskie	14,4
Śląskie	16,1
Świętokrzyskie	17,1
Warmińsko-mazurskie	15,4
Wielkopolskie	14,1
Zachodniopomorskie	17,8
Obszary wielkomiejskie	
Kraków	13,6
Lublin	15,0
Łódź	22,3
Poznań	14,0
Śląsk	13,9
Trójmiasto	16,4
Warszawa	13,1
Wrocław	16,6
POLSKA ogółem	15,1

Podobnie zróżnicowane jest korzystanie z pomocy w obszarach wielkomiejskich, zwanych także aglomeracjami. Podczas gdy w Warszawskim, Krakowskim i Śląskiem z pomocy korzysta po około 13% gospodarstw domowych, w Łódzkiem – aż 22,3%.

Wprawdzie wskaźniki korzystania z pomocy materialnej są dość zróżnicowane regionalnie, jednak w bardzo małym stopniu zależą od wielkości i typu gospodarstw domowych. Jak wykazaliśmy, w znacznie większej mierze uzależnione są od sytuacji materialnej rodzin.

Opracował
Krzysztof ZAGÓRSKI

A N E K S

Tabela 1

		Które z wymienionych określić najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania pieniędzmi w Pana(i) gospodarstwie domowym?						Liczba osób
		Żyjemy bardzo biednie - nie starcza mi (nam) nawet na podstawowe potrzeby	Żyjemy skromnie - musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	Żyjemy średnio - starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy	Żyjemy dobrze - starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania	Żyjemy bardzo dobrze - mogę (możemy) pozwolić sobie na pewien luksus	Trudno powiedzieć	
		w procentach						
Ogółem		4,2	28,8	53,3	12,7	1,0	,0	38806
Płeć	Mężczyźni	3,6	26,0	54,7	14,5	1,2	,1	15392
	Kobiety	4,5	30,7	52,4	11,5	,9	,0	23414
Wiek	18-24 lata	1,5	17,7	55,6	23,0	2,1	,2	4025
	25-34	2,0	17,4	59,0	19,9	1,7	,0	6710
	35-44	2,7	22,1	59,2	14,7	1,3		6212
	45-54	5,8	30,0	52,7	10,6	,9	,0	6928
	55-64	5,8	35,5	50,6	7,6	,5		6689
	65 lat i więcej	5,8	42,3	45,6	6,1	,3	,0	8241
Miejsce zamieszkania	Wieś	4,6	32,1	53,3	9,5	,5	,0	12780
	Miasto poniżej 20 tys.	3,9	30,1	53,4	11,8	,8	,0	4873
	od 20 tys. do 49 999	3,5	28,7	52,5	13,6	1,5	,1	4361
	od 50 tys. do 99 999	4,6	27,4	54,7	12,4	,8	,0	3531
	od 100 tys. do 499 999	4,7	27,1	51,9	15,0	1,3	,0	7499
	500 tys. i więcej mieszkańców	3,0	23,7	54,8	16,8	1,7	,0	5761
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	21,0	49,9	26,9	2,1	,1		1661
	301-500	9,4	44,6	42,1	3,6	,2	,0	3626
	501-900	5,5	40,3	48,8	5,2	,2		9379
	901-1200	1,7	29,8	57,2	10,8	,5	,0	5193
	Powyżej 1200 zł	,4	13,2	59,6	24,6	2,2	,0	6214
	Brak danych	2,4	20,4	58,5	17,1	1,6	,0	12733
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	8,9	39,6	41,5	9,1	,9	,0	7229
	2 osoby	3,4	31,4	52,9	11,3	1,0	,0	10533
	3 osoby	2,8	23,5	57,3	15,2	1,2	,0	8337
	4 osoby	2,3	21,0	59,5	15,9	1,1	,1	7233
	5 osób	3,0	27,2	55,1	13,4	1,2		3091
	6 osób	3,8	29,1	56,8	9,7	,6	,1	1355
	7 osób i więcej	6,7	30,1	53,0	10,2	,0		1022
Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	,6	13,1	56,9	26,9	2,4	,0	14734
	Średnie zadowolenie	1,5	27,6	65,1	5,6	,1	,0	13649
	Niezadowolenie	12,8	52,8	32,5	1,7	,2		10354
Województwo	Dolnośląskie	4,0	27,1	54,4	13,3	1,1	,1	3225
	Kujawsko-pomorskie	4,8	30,5	50,2	13,4	1,0		2054
	Lubelskie	5,8	32,7	52,3	8,8	,4	,1	2130
	Lubuskie	5,3	31,7	50,0	12,0	,9		1013
	Łódzkie	4,9	30,4	54,7	9,3	,7	,1	2948
	Małopolskie	3,7	28,5	54,3	12,6	1,0		3151
	Mazowieckie	3,8	27,4	52,4	14,9	1,4	,0	5642
	Opolskie	3,3	28,9	52,8	13,8	1,2		1014
	Podkarpackie	3,6	33,1	52,4	10,6	,2		1751
	Podlaskie	2,3	23,7	58,0	14,9	1,1		1200
	Pomorskie	3,9	24,8	52,9	16,7	1,7		2168
	Śląskie	4,0	27,1	56,1	11,7	1,0	,1	4918
	Świętokrzyskie	5,4	34,4	51,2	8,5	,5		1245
	Warmińsko-mazurskie	5,6	33,3	48,1	12,3	,7		1391
	Wielkopolskie	3,1	27,8	54,6	13,8	,7		3215
	Zachodniopomorskie	5,1	29,9	50,4	12,9	1,7		1743
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	10,1	49,6	37,0	3,3			589
	Podstawowe	9,8	47,3	39,7	3,0	,2		6564
	Gimnazjalne	5,1	26,0	51,5	15,6	1,1	,6	448
	Zasadnicze zawodowe	5,2	35,6	51,8	6,9	,4		9419
	Niepełne średnie	5,0	26,0	54,8	12,9	1,3		651
	Średnie ogólnokształcące	2,6	23,5	57,4	15,0	1,4	,1	4318
	Średnie zawodowe	2,3	24,0	59,6	13,2	,8	,0	8144
	Pomaturalne	1,3	20,8	59,4	17,7	,8		1376
	Niepełne wyższe	,7	16,3	58,2	22,1	2,5	,2	816
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	,8	14,3	59,3	24,2	1,4		1502
	Wyższe magisterskie	,7	10,8	58,3	27,4	2,8	,0	4779
	Wyższe ze st. co najmniej doktora		13,7	37,5	39,2	9,6		170
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	,7	4,6	45,1	43,1	6,5		471
	Inżynierowie	,4	6,1	56,7	33,6	3,2		299
	Lekarze		9,4	46,9	36,3	7,3	,2	139
	Prawnicy		13,9	48,7	28,7	8,7		127
	Nauczyciele	,3	11,5	65,5	21,1	1,6		928
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	,1	7,4	56,6	32,8	3,2		1141
	Specjaliści niższ. szczebla	,4	12,2	65,1	20,9	1,3	,0	3214
	Mistrzowie-technicy		14,0	66,2	18,9	,5	,3	499
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	2,0	21,3	63,0	13,2	,5		477
	Pracownicy usług	1,2	21,7	63,8	12,6	,7	,0	3279
	Górnicy	,9	15,8	64,7	17,1	1,4		116
	Inni robotnicy wykwalifikowani	1,5	25,9	62,0	10,0	,6		2785
	Robotnicy niewykwalifikowani	5,4	34,3	53,2	6,8	,3		1490
	Robotnicy najemni w rolnictwie	4,9	32,4	51,7	6,9	3,1	1,1	153
	Rolnicy	2,8	27,6	60,6	8,7	,3		1570
	Pracujący na własny rachunek	,3	9,4	53,1	32,8	4,4		1286
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	1,0	14,7	54,6	26,8	2,7	,1	1929
	Renciści	11,5	46,1	38,5	3,6	,2		3168
	Emeryci	4,4	40,2	49,0	6,1	,3	,0	10883
	Bezrobotni	12,9	38,6	42,4	6,0	,1		2836
	Zajmujący się domem	4,4	25,5	53,6	15,1	1,5		1296
	Niepracujący z innych powodów	13,2	35,8	38,7	10,7	1,2	,3	606

Tabela 2

		Czy w ciągu ostatnich trzech lat (od 2004 roku) materialne warunki bytu Pana(i) gospodarstwa domowego poprawiły się, pogorszyły czy też się nie zmieniły?						Liczba osób
		Bardzo się poprawiły	Trochę się poprawiły	Nie zmieniły się	Trochę się pogorszyły	Bardzo się pogorszyły	Trudno powiedzieć	
		w procentach						
Ogółem		4,0	25,2	50,8	14,3	5,6	,1	38730
Płeć	Mężczyźni	4,6	27,3	50,5	12,6	4,8	,2	15358
	Kobiety	3,6	23,8	51,0	15,4	6,1	,0	23371
Wiek	18-24 lata	7,4	38,0	43,6	8,5	2,2	,4	4020
	25-34	9,4	39,1	41,9	7,3	2,1	,2	6699
	35-44	4,9	33,1	46,7	11,2	4,0	,0	6197
	45-54	2,5	24,7	48,8	15,6	8,3	,0	6922
	55-64	1,6	16,5	54,6	19,1	8,2	,0	6680
	65 lat i więcej	,5	9,2	63,3	20,1	6,8	,0	8210
Miejsce zamieszkania	Wieś	2,9	25,3	53,6	13,2	4,9	,1	12762
	Miasto poniżej 20 tys.	3,9	24,3	51,6	15,3	4,8	,1	4861
	od 20 tys. do 49 999	4,2	26,8	48,1	15,1	5,7	,1	4352
	od 50 tys. do 99 999	3,7	23,0	52,8	13,9	6,5	,1	3528
	od 100 tys. do 499 999	4,6	24,4	50,6	14,1	6,3	,1	7465
Dochody na jedną osobę	500 tys. i więcej mieszkańców	5,9	27,0	45,2	15,6	6,2	,1	5761
	Do 300 zł	1,4	18,3	45,7	18,7	15,8	,1	1655
	301-500	1,5	20,0	50,8	18,5	9,1	,1	3623
	501-900	2,3	21,6	51,4	17,0	7,6	,0	9333
	901-1200	3,3	23,2	52,5	15,9	5,1	,1	5182
	Powyżej 1200 zł	8,5	30,3	47,8	11,0	2,3	,1	6207
	Brak danych	4,5	28,6	51,8	11,4	3,6	,1	12729
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	2,8	15,3	54,1	19,0	8,7	,0	7216
	2 osoby	3,3	20,0	54,2	16,4	5,9	,1	10504
	3 osoby	5,0	30,4	48,2	11,6	4,7	,1	8330
	4 osoby	5,2	32,4	47,2	11,2	3,8	,1	7211
	5 osób	4,1	30,3	48,4	12,4	4,7	,1	3091
	6 osób	4,0	32,7	46,8	12,7	3,7	,1	1352
	7 osób i więcej	3,1	30,1	51,9	10,2	4,3	,3	1020
Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	8,4	35,2	49,1	6,1	1,1	,1	14718
	Średnie zadowolenie	1,9	24,9	56,6	14,1	2,5	,1	13609
	Niezadowolenie	,6	11,5	45,6	26,2	16,0	,0	10333
Województwo	Dolnośląskie	5,3	28,4	47,9	12,6	5,7		3219
	Kujawsko-pomorskie	4,6	24,4	48,8	15,7	6,5		2046
	Lubelskie	2,5	24,4	56,6	13,1	3,3	,1	2131
	Lubuskie	3,2	26,4	48,8	14,6	7,1		1013
	Łódzkie	3,4	25,5	48,8	15,4	6,7	,2	2950
	Małopolskie	2,6	25,7	53,6	14,1	3,9	,1	3144
	Mazowieckie	4,6	26,8	47,2	15,9	5,4		5629
	Opolskie	4,2	24,6	52,8	14,3	4,1	,0	1015
	Podkarpackie	2,6	23,1	53,7	15,4	5,3		1753
	Podlaskie	3,1	26,9	56,2	11,2	2,7		1198
	Pomorskie	5,1	30,0	46,6	12,4	5,8	,1	2138
	Śląskie	4,6	21,2	54,5	12,8	6,6	,3	4913
	Świętokrzyskie	2,2	19,4	55,3	17,3	5,8		1239
	Warmińsko-mazurskie	2,4	22,2	54,3	15,3	5,7	,1	1384
	Wielkopolskie	4,8	25,6	49,8	14,5	5,0	,2	3216
	Zachodniopomorskie	5,1	26,5	45,7	14,2	8,5	,0	1743
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	,4	13,9	61,6	19,2	4,9		584
	Podstawowe	1,2	13,3	58,6	18,8	8,0	,1	6552
	Gimnazjalne	4,0	31,7	46,0	14,3	2,7	1,2	446
	Zasadnicze zawodowe	2,3	23,3	53,4	14,5	6,4	,1	9392
	Niepełne średnie	3,0	25,6	51,8	13,8	5,7		651
	Średnie ogólnokształcące	4,3	27,5	49,3	13,9	4,9	,2	4311
	Średnie zawodowe	4,2	27,5	49,4	13,4	5,5	,0	8128
	Pomaturalne	4,8	30,2	45,0	14,2	5,8		1374
	Niepełne wyższe	6,8	31,1	46,6	12,4	2,9	,1	818
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	7,1	34,4	43,9	11,2	3,3	,1	1500
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe magisterskie	9,1	34,6	42,8	10,6	2,9	,0	4773
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	16,3	33,8	38,9	8,1	2,9		169
	Kadra kierownicza	13,9	37,3	40,4	6,0	2,5		471
	Inżynierowie	19,6	37,7	35,5	5,4	1,5	,2	299
	Lekarze	10,4	40,4	41,6	6,2	1,3		139
	Prawnicy	18,8	33,2	37,2	9,8		1,0	128
	Nauczyciele	6,7	34,8	44,8	11,3	2,4	,1	930
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	12,3	45,1	35,5	5,3	1,8		1139
	Specjaliści niższ. szczebla	7,5	39,0	41,7	9,2	2,5		3217
	Mistrzowie technicy	7,3	39,9	40,3	9,0	3,6		497
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	4,4	31,6	46,2	14,3	3,2	,3	477
	Pracownicy usług	4,1	35,2	47,5	9,9	3,2	,1	3277
	Górnicy	8,2	34,3	50,4	6,1	,9		124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	4,3	34,2	48,5	10,1	2,7	,2	2769
	Robotnicy niewykwalifikowani	3,6	29,1	51,8	11,1	4,5		1487
	Robotnicy najemni w rolnictwie	7,7	24,0	52,1	12,3	4,0		152
	Rolnicy	2,6	29,7	52,5	11,7	3,3	,1	1571
	Pracujący na własny rachunek	10,1	35,6	43,5	8,8	2,0		1281
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	6,7	37,3	45,2	8,8	1,5	,5	1922
	Renciści	1,0	12,6	54,5	21,5	10,3	,1	3170
	Emeryci	,8	11,1	61,3	19,8	7,0	,0	10844
	Bezrobotni	2,2	19,6	45,3	19,4	13,4	,0	2821
	Zajmujący się domem	5,6	27,2	50,9	11,5	4,5	,3	1294
	Niepracujący z innych powodów	3,0	22,4	42,7	15,9	15,9	,1	606

Tabela 3

		Czy w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy zdarzało się Panu(i) lub w Pana(i) gospodarstwie domowym, że nie starczyło pieniędzy na wydatki związane z wypoczynkiem - urlopem lub wakacjami, feriami dzieci?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		w procentach		
Ogółem		32,1	67,9	38816
Płeć	Mężczyźni	29,1	70,9	15394
	Kobiety	34,1	65,9	23421
Wiek	18-24 lata	36,5	63,5	4028
	25-34	33,8	66,2	6711
	35-44	38,2	61,8	6218
	45-54	36,9	63,1	6931
	55-64	30,0	70,0	6687
	65 lat i więcej	21,6	78,4	8240
	Wieś	29,4	70,6	12783
Miejsce zamieszkania	Miasto poniżej 20 tys.	31,3	68,7	4875
	od 20 tys. do 49 999	32,6	67,4	4358
	od 50 tys. do 99 999	31,5	68,5	3532
	od 100 tys. do 499 999	34,5	65,5	7504
	500 tys. i więcej mieszkańców	35,6	64,4	5764
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	56,1	43,9	1662
	301-500	49,7	50,3	3629
	501-900	36,1	63,9	9376
	901-1200	29,2	70,8	5191
	Powyżej 1200 zł	20,0	80,0	6209
	Brak danych	28,1	71,9	12749
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	26,0	74,0	7225
	2 osoby	26,9	73,1	10532
	3 osoby	34,9	65,1	8345
	4 osoby	36,6	63,4	7238
	5 osób	39,9	60,1	3094
	6 osób	38,4	61,6	1357
	7 osób i więcej	42,0	58,0	1020
Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	18,3	81,7	14750
	Średnie zadowolenie	35,4	64,6	13643
	Niezadowolenie	47,5	52,5	10353
Województwo	Dolnośląskie	31,6	68,4	3222
	Kujawsko-pomorskie	33,3	66,7	2053
	Lubelskie	28,7	71,3	2139
	Lubuskie	33,2	66,8	1012
	Łódzkie	35,2	64,8	2947
	Małopolskie	28,9	71,1	3151
	Mazowieckie	30,3	69,7	5645
	Opolskie	33,2	66,8	1015
	Podkarpackie	31,2	68,8	1753
	Podlaskie	25,8	74,2	1201
	Pomorskie	31,8	68,2	2163
	Śląskie	36,3	63,7	4928
	Świętokrzyskie	27,7	72,3	1243
	Warmińsko-mazurskie	35,5	64,5	1390
	Wielkopolskie	31,6	68,4	3212
	Zachodniopomorskie	36,0	64,0	1743
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	14,8	85,2	589
	Podstawowe	28,5	71,5	6572
	Gimnazjalne	40,2	59,8	448
	Zasadnicze zawodowe	37,0	63,0	9414
	Niepełne średnie	33,9	66,1	651
	Średnie ogólnokszt.	34,3	65,7	4318
	Średnie zawodowe	33,1	66,9	8150
	Pomaturalne	36,3	63,7	1373
	Niepełne wyższe	33,5	66,5	815
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	27,1	72,9	1501
	Wyższe magisterskie	25,7	74,3	4783
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	12,8	87,2	170
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	17,4	82,6	471
	Inżynierowie	23,6	76,4	297
	Lekarze	16,5	83,5	139
	Prawnicy	19,1	80,9	128
	Nauczyciele	33,6	66,4	927
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	20,9	79,1	1143
	Specjaliści niższ. szczebla	32,6	67,4	3219
	Mistrzowie-technicy	29,4	70,6	499
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	44,3	55,7	477
	Pracownicy usług	37,2	62,8	3279
	Górnicy	24,8	75,2	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	39,4	60,6	2776
	Robotnicy niewykwalifikowani	46,9	53,1	1492
	Robotnicy najemni w rolnictwie	40,8	59,2	153
	Rolnicy	25,1	74,9	1569
	Bierni zawodowo	Pracujący na własny rachunek	20,8	79,2
Uczniowie, studenci		33,3	66,7	1928
Renciści		33,6	66,4	3176
Emeryci		24,9	75,1	10879
Bezrobotni		47,9	52,1	2840
Zajmujący się domem		35,6	64,4	1295
Niepracujący z innych powodów		42,3	57,7	605

Tabela 4

		Czy w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy zdarzało się Panu(i) lub w Pana(i) gospodarstwie domowym, że nie starczyło pieniędzy na wydatki związane z leczeniem lub zakupem leków?		Liczba osób	
		Tak	Nie		
		w procentach			
Ogółem		25,6	74,4	38852	
Płeć	Mężczyźni	21,6	78,4	15415	
	Kobiety	28,3	71,7	23437	
Wiek	18-24 lata	14,9	85,1	4027	
	25-34	14,2	85,8	6716	
	35-44	19,9	80,1	6223	
	45-54	27,1	72,9	6944	
	55-64	31,5	68,5	6695	
	65 lat i więcej	38,6	61,4	8247	
Miejsce zamieszkania	Wieś	28,2	71,8	12795	
	Miasto poniżej 20 tys.	26,5	73,5	4879	
	od 20 tys. do 49 999	24,4	75,6	4363	
	od 50 tys. do 99 999	25,2	74,8	3538	
	od 100 tys. do 499 999	24,9	75,1	7510	
	500 tys. i więcej mieszkańców	21,4	78,6	5767	
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	59,5	40,5	1662	
	301-500	42,6	57,4	3631	
	501-900	35,4	64,6	9385	
	901-1200	25,2	74,8	5200	
	Powyżej 1200 zł	9,8	90,2	6215	
	Brak danych	17,1	82,9	12759	
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	35,3	64,7	7234	
	2 osoby	26,7	73,3	10547	
	3 osoby	21,6	78,4	8349	
	4 osoby	19,7	80,3	7243	
	5 osób	22,8	77,2	3095	
	6 osób	26,2	73,8	1359	
	7 osób i więcej	29,9	70,1	1021	
Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	10,0	90,0	14763	
	Średnie zadowolenie	23,4	76,6	13656	
	Niezadowolenie	50,8	49,2	10364	
Województwo	Dolnośląskie	26,1	73,9	3225	
	Kujawsko-pomorskie	26,4	73,6	2055	
	Lubelskie	29,9	70,1	2141	
	Lubuskie	28,7	71,3	1013	
	Łódzkie	27,8	72,2	2947	
	Małopolskie	23,8	76,2	3153	
	Mazowieckie	21,3	78,7	5649	
	Opolskie	27,1	72,9	1014	
	Podkarpackie	29,4	70,6	1753	
	Podlaskie	22,7	77,3	1201	
	Pomorskie	20,7	79,3	2171	
	Śląskie	26,1	73,9	4931	
	Świętokrzyskie	31,4	68,6	1246	
	Warmińsko-mazurskie	29,8	70,2	1393	
	Wielkopolskie	23,2	76,8	3217	
	Zachodniopomorskie	29,8	70,2	1745	
Wyszktałcenie	Niepełne podstawowe	47,9	52,1	588	
	Podstawowe	46,2	53,8	6577	
	Gimnazjalne	22,0	78,0	446	
	Zasadnicze zawodowe	29,6	70,4	9429	
	Niepełne średnie	27,8	72,2	651	
	Średnie ogólnokszłt.	20,1	79,9	4319	
	Średnie zawodowe	20,6	79,4	8159	
	Pomaturalne	19,1	80,9	1375	
	Niepełne wyższe	14,5	85,5	817	
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	11,9	88,1	1502	
	Wyższe magisterskie	9,3	90,7	4788	
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe ze st. co najmniej doktora	7,4	92,6	170	
	Kadra kierownicza	5,6	94,4	471	
	Inżynierowie	7,3	92,7	299	
	Lekarze	5,9	94,1	139	
	Prawnicy	5,8	94,2	128	
	Nauczyciele	11,8	88,2	930	
	Pozost. specjaliści z wyższ. wykszłt.	6,9	93,1	1143	
	Specjaliści niższ. szczebla	10,2	89,8	3222	
	Mistrzowie-technicy	9,3	90,7	499	
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	18,6	81,4	477	
	Pracownicy usług	17,4	82,6	3280	
	Górnicy	17,2	82,8	124	
	Inni robotnicy wykwalifikowani	17,7	82,3	2786	
	Robotnicy niewykwalifikowani	30,9	69,1	1493	
	Robotnicy najemni w rolnictwie	22,4	77,6	153	
	Rolnicy	19,5	80,5	1572	
	Pracujący na własny rachunek	7,1	92,9	1286	
	Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	10,9	89,1	1927
		Renciści	48,7	51,3	3176
		Emeryci	34,4	65,6	10892
Bezrobotni		40,9	59,1	2841	
Zajmujący się domem		25,9	74,1	1295	
Niepracujący z innych powodów		38,1	61,9	606	

Tabela 5

Tabela 5		Czy w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy zdarzało się Panu(i) lub w Pana(i) gospodarstwie domowym, że nie starczyło pieniędzy na wydatki związane z życiem kulturalnym (zakup książek, czasopism, biletów do teatru, na koncert itp.)?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		w procentach		
Ogółem		22,2	77,8	38833
Płeć	Mężczyźni	18,9	81,1	15410
	Kobiety	24,4	75,6	23423
Wiek	18-24 lata	24,7	75,3	4028
	25-34	21,3	78,7	6713
	35-44	26,1	73,9	6221
	45-54	26,2	73,8	6937
	55-64	21,8	78,2	6693
	65 lat i więcej	15,8	84,2	8241
	Wieś	20,0	80,0	12786
Miejsce zamieszkania	Miasto poniżej 20 tys.	20,0	80,0	4877
	od 20 tys. do 49 999	23,1	76,9	4358
	od 50 tys. do 99 999	21,5	78,5	3540
	od 100 tys. do 499 999	25,1	74,9	7508
	500 tys. i więcej mieszkańców	25,1	74,9	5763
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	50,5	49,5	1662
	301-500	38,1	61,9	3630
	501-900	24,7	75,3	9381
	901-1200	19,0	81,0	5196
	Powyżej 1200 zł	11,7	88,3	6216
	Brak danych	18,6	81,4	12748
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	20,6	79,4	7230
	2 osoby	17,2	82,8	10542
	3 osoby	22,6	77,4	8346
	4 osoby	24,9	75,1	7238
	5 osób	28,6	71,4	3094
	6 osób	29,3	70,7	1359
	7 osób i więcej	34,2	65,8	1018
Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	9,7	90,3	14759
	Średnie zadowolenie	22,8	77,2	13648
Województwo	Niezadowolenie	39,4	60,6	10357
	Dolnośląskie	21,0	79,0	3224
	Kujawsko-pomorskie	23,0	77,0	2055
	Lubelskie	20,6	79,4	2139
	Lubuskie	22,5	77,5	1012
	Łódzkie	24,1	75,9	2940
	Małopolskie	20,9	79,1	3153
	Mazowieckie	20,0	80,0	5649
	Opolskie	23,6	76,4	1015
	Podkarpackie	22,5	77,5	1751
	Podlaskie	16,5	83,5	1201
	Pomorskie	22,6	77,4	2168
	Śląskie	24,7	75,3	4930
	Świętokrzyskie	20,8	79,2	1244
	Warmińsko-mazurskie	27,7	72,3	1393
	Wielkopolskie	21,8	78,2	3215
	Zachodniopomorskie	24,6	75,4	1743
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	11,9	88,1	588
	Podstawowe	21,4	78,6	6572
	Gimnazjalne	30,3	69,7	448
	Zasadnicze zawodowe	26,3	73,7	9425
	Niepełne średnie	21,5	78,5	650
	Średnie ogólnokszt.	22,1	77,9	4319
	Średnie zawodowe	22,1	77,9	8147
	Pomaturalne	26,0	74,0	1377
	Niepełne wyższe	23,7	76,3	817
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	17,4	82,6	1501
	Wyższe magisterskie	16,9	83,1	4788
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	14,1	85,9	170
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	8,4	91,6	471
	Inżynierowie	13,2	86,8	299
	Lekarze	11,2	88,8	139
	Prawnicy	11,6	88,4	128
	Nauczyciele	24,1	75,9	930
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	14,1	85,9	1143
	Specjaliści niższ. szczebla	19,8	80,2	3220
	Mistrzowie-technicy	15,5	84,5	496
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	29,0	71,0	477
	Pracownicy usług	24,2	75,8	3280
	Górnicy	12,5	87,5	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	23,9	76,1	2785
	Robotnicy niewykwalifikowani	33,7	66,3	1493
	Robotnicy najemni w rolnictwie	24,3	75,7	153
	Rolnicy	18,0	82,0	1572
	Pracujący na własny rachunek	11,7	88,3	1286
	Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	24,0	76,0
Renciści		26,3	73,7	3175
Emeryci		17,9	82,1	10884
Bezrobotni		37,2	62,8	2839
Zajmujący się domem		25,7	74,3	1293
Niepracujący z innnych powodów		28,2	71,8	606

Tabela 6

		Czy w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy zdarzało się Panu(i) lub w Pana(i) gospodarstwie domowym, że nie starczyło pieniędzy na zakup żywności?		Liczba osób	
		Tak	Nie		
		w procentach			
Ogółem		15,5	84,5	38856	
Płeć	Mężczyźni	12,9	87,1	15414	
	Kobiety	17,3	82,7	23441	
Wiek	18-24 lata	11,1	88,9	4028	
	25-34	11,1	88,9	6717	
	35-44	14,9	85,1	6223	
	45-54	18,9	81,1	6944	
	55-64	18,6	81,4	6695	
	65 lat i więcej	16,6	83,4	8250	
Miejsce zamieszkania	Wieś	17,4	82,6	12794	
	Miasto poniżej 20 tys.	15,4	84,6	4879	
	od 20 tys. do 49 999	12,7	87,3	4365	
	od 50 tys. do 99 999	17,7	82,3	3539	
	od 100 tys. do 499 999	16,4	83,6	7511	
	500 tys. i więcej mieszkańców	11,1	88,9	5768	
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	51,1	48,9	1661	
	301-500	33,3	66,7	3631	
	501-900	20,1	79,9	9386	
	901-1200	10,9	89,1	5200	
	Powyżej 1200 zł	4,2	95,8	6217	
	Brak danych	9,9	90,1	12760	
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	21,0	79,0	7235	
	2 osoby	13,0	87,0	10548	
	3 osoby	14,2	85,8	8350	
	4 osoby	12,8	87,2	7243	
	5 osób	17,9	82,1	3095	
	6 osób	17,4	82,6	1359	
	7 osób i więcej	23,7	76,3	1020	
Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	5,8	94,2	14765	
	Średnie zadowolenie	11,9	88,1	13657	
	Niezadowolenie	34,2	65,8	10364	
Województwo	Dolnośląskie	17,0	83,0	3226	
	Kujawsko-pomorskie	18,9	81,1	2055	
	Lubelskie	20,0	80,0	2141	
	Lubuskie	21,3	78,7	1013	
	Łódzkie	15,8	84,2	2948	
	Małopolskie	12,4	87,6	3153	
	Mazowieckie	12,9	87,1	5651	
	Opolskie	14,6	85,4	1015	
	Podkarpackie	17,0	83,0	1753	
	Podlaskie	11,9	88,1	1201	
	Pomorskie	12,8	87,2	2171	
	Śląskie	16,6	83,4	4931	
	Świętokrzyskie	14,9	85,1	1246	
	Warmińsko-mazurskie	18,5	81,5	1393	
	Wielkopolskie	12,9	87,1	3217	
	Zachodniopomorskie	19,0	81,0	1744	
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	23,5	76,5	589	
	Podstawowe	28,4	71,6	6578	
	Gimnazjalne	15,5	84,5	448	
	Zasadnicze zawodowe	20,0	80,0	9429	
	Niepełne średnie	17,5	82,5	651	
	Średnie ogólnokształc.	11,3	88,7	4318	
	Średnie zawodowe	11,8	88,2	8159	
	Pomaturalne	11,3	88,7	1376	
	Niepełne wyższe	6,8	93,2	817	
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	5,2	94,8	1502	
	Wyższe magisterskie	4,7	95,3	4788	
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	1,1	98,9	170	
	Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	3,6	96,4	471
Inżynierowie		4,2	95,8	299	
Lekarze		2,1	97,9	139	
Prawnicy		2,5	97,5	128	
Nauczyciele		5,0	95,0	930	
Pozost. specjaliści z wyższ. wykształc.		3,4	96,6	1143	
Specjaliści niższ. szczebla		5,9	94,1	3224	
Mistrzowie-technicy		5,4	94,6	499	
Pielęgniarki, położne, sanitariusze		12,0	88,0	477	
Pracownicy usług		12,2	87,8	3280	
Górnicy		14,0	86,0	124	
Inni robotnicy wykwalifikowani		13,3	86,7	2786	
Robotnicy niewykwalifikowani		22,2	77,8	1493	
Robotnicy najemni w rolnictwie		16,1	83,9	153	
Rolnicy		13,8	86,2	1570	
Pracujący na własny rachunek		3,6	96,4	1286	
Bierni zawodowo		Uczniowie, studenci	7,4	92,6	1927
		Renciści	28,7	71,3	3177
		Emeryci	16,0	84,0	10894
		Bezrobotni	34,8	65,2	2841
	Zajmujący się domem	20,2	79,8	1295	
	Niepracujący z innych powodów	26,7	73,3	606	

Tabela 7

		Czy w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy zdarzało się Panu(i) lub w Pana(i) gospodarstwie domowym, że nie starczyło pieniędzy na opłaty za energię elektryczną, gaz, wodę itp.?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		w procentach		
Ogółem		12,7	87,3	38839
Płeć	Mężczyźni	11,2	88,8	15405
	Kobiety	13,8	86,2	23434
Wiek	18-24 lata	11,3	88,7	4017
	25-34	10,4	89,6	6717
	35-44	13,6	86,4	6219
	45-54	16,2	83,8	6942
	55-64	13,6	86,4	6694
	65 lat i więcej	10,9	89,1	8249
Miejsce zamieszkania	Wieś	14,1	85,9	12791
	Miasto poniżej 20 tys.	12,6	87,4	4875
	od 20 tys. do 49 999	12,3	87,7	4359
	od 50 tys. do 99 999	13,6	86,4	3535
	od 100 tys. do 499 999	12,6	87,4	7509
	500 tys. i więcej mieszkańców	9,7	90,3	5769
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	45,7	54,3	1661
	301-500	26,3	73,7	3630
	501-900	14,6	85,4	9381
	901-1200	7,4	92,6	5200
	Powyżej 1200 zł	3,7	96,3	6220
	Brak danych	9,8	90,2	12747
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	14,6	85,4	7235
	2 osoby	10,3	89,7	10544
	3 osoby	11,9	88,1	8349
	4 osoby	11,7	88,3	7237
	5 osób	15,6	84,4	3091
	6 osób	17,6	82,4	1358
Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	7 osób i więcej	23,0	77,0	1018
	Zadowolenie	4,6	95,4	14763
	Średnie zadowolenie	10,2	89,8	13650
Województwo	Niezadowolenie	27,7	72,3	10356
	Dolnośląskie	12,8	87,2	3226
	Kujawsko-pomorskie	11,8	88,2	2055
	Lubelskie	17,7	82,3	2140
	Lubuskie	13,7	86,3	1013
	Łódzkie	11,4	88,6	2950
	Małopolskie	11,3	88,7	3152
	Mazowieckie	10,6	89,4	5649
	Opolskie	11,4	88,6	1015
	Podkarpackie	17,2	82,8	1751
	Podlaskie	9,0	91,0	1201
	Pomorskie	10,9	89,1	2169
	Śląskie	13,6	86,4	4925
	Świętokrzyskie	16,6	83,4	1245
	Wykształcenie	Warmińsko-mazurskie	14,6	85,4
Wielkopolskie		12,4	87,6	3214
Zachodniopomorskie		13,9	86,1	1743
Niepełne podstawowe		15,5	84,5	588
Podstawowe		20,4	79,6	6573
Gimnazjalne		15,0	85,0	442
Zasadnicze zawodowe		16,9	83,1	9429
Niepełne średnie		13,3	86,7	651
Średnie ogólnokszt.		10,1	89,9	4317
Średnie zawodowe		10,1	89,9	8158
Pomaturalne		10,3	89,7	1374
Niepełne wyższe		5,7	94,3	817
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe licencjackie lub zawodowe	5,5	94,5	1502
	Wyższe magisterskie	4,5	95,5	4786
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	4,7	95,3	170
	Kadra kierownicza	3,6	96,4	471
	Inżynierowie	4,3	95,7	299
	Lekarze	3,5	96,5	139
	Prawnicy	3,6	96,4	128
	Nauczyciele	6,3	93,7	928
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	4,3	95,7	1142
	Specjaliści niższ. szczebla	6,5	93,5	3221
	Mistrzowie-technicy	6,4	93,6	499
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	11,4	88,6	477
	Pracownicy usług	11,3	88,7	3279
	Górnicy	7,2	92,8	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	11,3	88,7	2786
	Robotnicy niewykwalifikowani	20,7	79,3	1493
	Robotnicy najemni w rolnictwie	15,5	84,5	153
	Bierni zawodowo	Rolnicy	12,6	87,4
Pracujący na własny rachunek		5,2	94,8	1286
Uczniowie, studenci		7,7	92,3	1918
Renciści		22,1	77,9	3176
Emeryci		10,0	90,0	10892
Bezrobotni		32,4	67,6	2840
Zajmujący się domem		15,4	84,6	1295
Niepracujący z innych powodów		21,9	78,1	606

Tabela 8

		Czy w 2007 roku Pan(i) lub Pana(i) gospodarstwo domowe otrzymał(o) z zewnątrz jakąś pomoc finansową?				Liczba osób	
		Tak, wiele razy	Tak, raz lub kilka razy	Nie, choć przydałaby się taka pomoc	Nie, bo nie potrzebuję(emy)		
							w procentach
Ogółem		4,2	6,5	36,6	52,7	38798	
Płeć	Mężczyźni	3,6	6,1	36,1	54,2	18991	
	Kobiety	4,7	6,9	37,1	51,3	19808	
Wiek	18-24 lata	6,8	8,3	30,7	54,1	5776	
	25-34	5,0	8,8	30,8	55,5	7807	
	35-44	4,8	7,7	35,5	52,0	6362	
	45-54	3,6	5,8	38,8	51,8	7667	
	55-64	2,5	3,6	41,9	52,0	5696	
	65 lat i więcej	2,1	3,8	43,8	50,3	5490	
	Wieś	3,4	5,9	41,8	48,9	14450	
Miejsce zamieszkania	Miasto poniżej 20 tys.	4,1	5,7	38,2	52,0	4995	
	od 20 tys. do 49 999	3,7	6,3	34,8	55,3	4476	
	od 50 tys. do 99 999	4,5	6,5	34,8	54,2	3456	
	od 100 tys. do 499 999	5,6	7,7	32,8	53,9	6646	
	500 tys. i więcej mieszkańców	4,9	7,6	27,5	59,9	4775	
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	14,0	13,8	54,0	18,2	1930	
	301-500	6,8	10,2	52,8	30,2	4032	
	501-900	4,2	6,5	45,4	43,9	8856	
	901-1200	3,2	4,6	33,8	58,4	4351	
	Powyżej 1200 zł	2,3	5,3	21,3	71,1	4990	
Liczba osób w gosp. dom.	Brak danych	3,1	5,5	30,6	60,9	14638	
	1 osoba	7,7	6,9	39,7	45,7	2902	
	2 osoby	2,8	5,0	37,0	55,1	8512	
	3 osoby	3,5	6,3	35,0	55,3	9144	
	4 osoby	3,9	6,8	34,6	54,7	9145	
	5 osób	4,7	7,0	36,9	51,3	4665	
	6 osób	5,0	6,7	39,1	49,2	2353	
	7 osób i więcej	7,1	9,8	43,2	39,9	2068	
	Zadowolenie	3,2	5,1	22,1	69,7	15601	
Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	Średnie zadowolenie	3,5	6,3	40,7	49,6	13768	
	Niezadowolenie	6,9	9,2	54,7	29,2	9363	
Województwo	Dolnośląskie	4,5	6,0	34,0	55,5	2995	
	Kujawsko-pomorskie	5,1	6,9	45,3	42,7	2089	
	Lubelskie	5,3	7,3	38,6	48,7	2187	
	Lubuskie	6,1	8,1	40,3	45,5	1026	
	Łódzkie	3,8	7,7	40,1	48,5	2663	
	Małopolskie	3,2	5,9	28,7	62,2	3277	
	Mazowieckie	3,2	6,7	33,0	57,0	5314	
	Opolskie	3,0	5,8	39,5	51,7	1073	
	Podkarpackie	4,3	6,2	40,7	48,8	2079	
	Podlaskie	4,7	6,8	33,4	55,0	1194	
	Pomorskie	3,1	5,8	35,4	55,8	2214	
	Śląskie	4,0	5,9	34,6	55,5	4823	
	Świętokrzyskie	4,9	5,1	39,1	50,9	1305	
	Warmińsko-mazurskie	6,4	8,8	41,1	43,7	1424	
	Wielkopolskie	4,4	6,1	35,4	54,0	3403	
	Zachodniopomorskie	4,4	6,5	46,1	43,0	1733	
	Wykształcenie	Niepełne podstawowe	2,7	4,7	50,6	42,0	428
		Podstawowe	4,5	6,8	53,4	35,3	5653
		Gimnazjalne	8,0	6,2	32,9	52,8	754
Zasadnicze zawodowe		4,5	6,1	43,7	45,7	10260	
Niepełne średnie		4,3	5,9	34,7	55,2	673	
Średnie ogólnokształc.		5,2	7,2	29,3	58,2	4226	
Średnie zawodowe		3,1	5,7	33,6	57,6	8498	
Pomaturalne		4,6	7,0	30,2	58,2	1310	
Niepełne wyższe		6,2	9,4	26,5	57,8	814	
Wyższe licencjackie lub zawodowe		4,0	6,3	25,1	64,7	1548	
Wyższe magisterskie		3,2	7,5	19,8	69,5	4466	
Wyższe ze st. co najmniej doktora		4,6	7,2	11,3	76,9	142	
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	1,3	6,5	19,4	72,8	505	
	Inżynierowie	2,5	6,2	18,6	72,8	368	
	Lekarze	5,9	8,1	15,8	70,2	117	
	Prawnicy	2,4	7,2	22,7	67,6	132	
	Nauczyciele	2,6	8,9	24,5	63,9	894	
	Pozost. specjaliści z wyższ. Wyksz.	2,7	6,7	17,4	73,2	1118	
	Specjaliści niższ. szczebla	3,6	6,7	25,2	64,4	3271	
	Mistrzowie-technicy	2,2	2,8	30,3	64,7	626	
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	2,3	4,2	37,6	56,0	444	
	Pracownicy usług	3,1	6,9	32,9	57,1	3675	
	Górnicy	4,9	4,3	37,9	53,0	170	
	Inni robotnicy wykwalifikowani	2,7	5,3	39,2	52,8	3640	
	Robotnicy niewykwalifikowani	5,4	8,3	42,4	43,9	1785	
	Robotnicy najemni w rolnictwie	2,9	9,0	43,8	44,3	199	
	Rolnicy	3,6	7,2	39,5	49,7	1963	
	Pracujący na własny rachunek	1,7	4,6	22,5	71,2	1511	
	Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	8,6	8,3	24,9	58,2	2724
		Renciści	5,3	6,1	50,6	37,9	2698
		Emeryci	1,8	3,5	42,6	52,2	7790
		Bezrobotni	9,7	10,7	50,0	29,5	3177
Zajmujący się domem		8,7	9,3	37,9	44,1	1265	
Niepracujący z innych powodów		7,4	12,0	41,4	39,1	614	

Tabela 9

		Czy w 2007 roku Pan(i) lub Pana(i) gospodarstwo domowe otrzymał(o) z zewnątrz jakąś pomoc rzeczową (np. żywność, ubrania, sprzęty lub inne potrzebne przedmioty)?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, raz lub kilka razy	Nie, choć przydałaby się taka pomoc	Nie, bo nie potrzebuję(my)	
Ogółem		2,3	4,4	27,0	66,3	38778
Płeć	Mężczyźni	2,1	3,8	26,3	67,8	18985
	Kobiety	2,6	4,8	27,7	64,9	19794
Wiek	18-24 lata	3,3	5,2	23,0	68,5	5768
	25-34	3,3	5,1	22,6	68,9	7801
	35-44	2,4	5,6	27,7	64,3	6360
	45-54	2,0	4,3	28,7	65,0	7665
	55-64	1,5	2,6	29,3	66,6	5695
	65 lat i więcej	1,3	2,8	31,8	64,1	5490
	Miejsce zamieszkania	Wieś	2,0	4,0	31,2	62,8
Miasto poniżej 20 tys.		2,5	4,5	28,3	64,7	4996
od 20 tys. do 49 999		2,2	4,6	24,7	68,5	4478
od 50 tys. do 99 999		2,3	4,4	26,3	67,0	3451
od 100 tys. do 499 999		2,9	4,9	24,9	67,3	6642
500 tys. i więcej mieszkańców		2,7	4,3	18,6	74,5	4775
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	8,2	9,5	52,4	29,9	1929
	301-500	3,5	7,6	42,3	46,6	4026
	501-900	2,2	3,9	33,1	60,8	8849
	901-1200	2,1	2,9	22,3	72,7	4349
	Powyżej 1200 zł	1,4	3,3	13,6	81,7	4989
	Brak danych	1,8	3,8	21,7	72,7	14638
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	4,6	5,5	30,2	59,7	2901
	2 osoby	1,7	3,6	26,1	68,6	8512
	3 osoby	2,0	3,8	25,0	69,3	9137
	4 osoby	2,1	4,3	25,9	67,7	9141
	5 osób	2,5	4,3	28,8	64,4	4670
	6 osób	2,3	5,5	29,0	63,2	2353
	7 osób i więcej	4,1	7,5	33,8	54,7	2055
	Zadowolenie z war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	1,7	3,1	15,8	79,3
Średnie zadowolenie		2,1	4,4	27,8	65,7	13757
Niezadowolenie		3,8	6,4	44,3	45,5	9363
Województwo	Dolnośląskie	2,3	4,5	22,8	70,5	3000
	Kujawsko-pomorskie	3,0	4,5	38,4	54,1	2089
	Lubelskie	2,7	4,3	31,7	61,3	2185
	Lubuskie	2,5	4,7	34,5	58,2	1024
	Łódzkie	1,9	4,0	27,9	66,2	2662
	Małopolskie	1,6	3,5	22,8	72,2	3277
	Mazowieckie	1,9	4,2	23,7	70,1	5310
	Opolskie	4,2	5,0	27,1	63,7	1074
	Podkarpackie	2,8	4,4	29,5	63,3	2060
	Podlaskie	3,2	4,7	22,1	70,0	1195
	Pomorskie	1,5	3,8	26,4	68,3	2214
	Śląskie	2,2	4,6	22,7	70,5	4820
	Świętokrzyskie	2,7	4,3	27,6	65,5	1305
	Warmińsko-mazurskie	4,5	6,5	34,7	54,4	1424
	Wielkopolskie	1,9	3,6	27,5	67,0	3407
Zachodniopomorskie	2,7	5,6	32,0	59,7	1733	
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	2,1	2,3	40,5	55,1	428
	Podstawowe	2,9	5,7	42,7	48,8	5653
	Gimnazjalne	4,4	5,0	25,6	65,0	761
	Zasadnicze zawodowe	2,4	4,0	33,7	59,9	10255
	Niepełne średnie	1,3	5,4	27,0	66,3	673
	Średnie ogólnokształc.	2,9	4,5	20,3	72,3	4220
	Średnie zawodowe	1,6	3,4	23,5	71,5	8488
	Pomaturalne	3,0	4,8	19,6	72,6	1307
	Niepełne wyższe	3,0	5,5	16,9	74,6	814
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	1,7	4,0	15,0	79,4	1548
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe magisterskie	2,2	5,0	12,5	80,3	4464
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	1,8	1,9	6,3	90,0	142
	Kadra kierownicza	,5	5,2	11,3	82,9	493
	Inżynierowie	1,7	5,5	10,8	82,0	368
	Lekarze	4,9	3,9	11,4	79,8	117
	Prawnicy	,7	8,1	17,9	73,3	132
	Nauczyciele	1,6	6,4	16,9	75,1	892
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	1,7	5,6	10,4	82,3	1118
	Specjaliści niższ. szczebla	2,2	4,0	15,8	78,0	3269
	Mistrzowie-technicy	1,1	2,7	17,7	78,5	624
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	1,5	4,7	27,6	66,3	444
	Pracownicy usług	1,6	4,3	23,6	70,5	3680
	Górnicy	2,4	12,6	26,8	58,3	170
	Inni robotnicy wykwalifikowani	1,4	3,9	27,7	66,9	3640
	Robotnicy niewykwalifikowani	3,6	7,0	34,1	55,2	1786
	Robotnicy najemni w rolnictwie	5,0	8,0	30,0	57,1	199
	Rolnicy	1,4	3,5	30,9	64,2	1956
	Bierni zawodowo	Pracujący na własny rachunek	1,8	2,4	14,7	81,1
Uczniowie, studenci		4,2	4,3	18,0	73,5	2728
Renciści		2,7	3,8	42,8	50,7	2697
Emeryci		1,2	2,5	29,6	66,7	7788
Bezrobotni		5,5	7,3	42,3	44,9	3176
Zajmujący się domem		4,4	7,3	27,8	60,5	1262
Niepracujący z innvch powodów		3,2	5,3	36,6	54,9	614